

KOMISJA TURYSTYKI GÓRSKIEJ
ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

OŚRODKI HISTORII TURYSTYKI GÓRSKIEJ

OŚRODKI HISTORII TURYSTYKI GÓRSKIEJ są prowadzone przez Komisję Turystyki Górskiej Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Turystyczno Krajoznawczego lub przez nią promowane. Mają charakter małych placówek muzealnych gromadzących zbiory związane z historią turystyki górskiej w rejonie ich położenia lub ze znanymi osobami uprawiającymi tę formę turystyki. Prowadzone są przez kustoszy, oddziały PTTK lub gospodarzy schronisk górskich Towarzystwa.

Informacje o ośrodkach można uzyskać na stronie internetowej Komisji Turystyki Górskiej ZG PTTK www.ktg.pttk.pl, stronie internetowej Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK www.cotg.pttk.pl oraz na stronach ośrodków, oddziałów lub schronisk. Zachęcamy wszystkich turystów do odwiedzania ośrodków podczas górskich wycieczek po tych terenach.

INFORMATOR DLA TURYSTÓW

BESKID ŚLĄSKI: PRZYSŁÓP POD BARANIĄ GÓRĄ

Baraniogórski Ośrodek Historii Turystyki Górskiej „U źródeł Wisły” mieści się w budyneczku obok schroniska PTTK na Przysłopie pod Baranią Górą. Udostępnia zbiory związane historią i dniem dzisiejszym turystyki na terenach Beskidu Śląskiego i Zaolzia.

Ośrodek jest czynny w soboty i niedziele od początku maja do końca października (aktualny wykaz dyżurów kustoszy i przewodników oprowadzających po ośrodku znajdziemy na stronie internetowej ośrodka).

<http://barania-gora.cotg.pttk.pl>

Budynek oraz fragment ekspozycji Baraniogórskiego Ośrodka Historii Turystyki Górskiej – fot. © Jacek T. Nowicki

BESKID ŻYWIECKI: MARKOWE SZCZAWINY

Babiogórski Ośrodek Historii Turystyki Górskiej na Markowych Szczawinach pod Babią Górą mieści się w budynku „goprówki” w sąsiedztwie schroniska górskiego PTTK im. Hugona Zapałowicza.

Jest to nowoczesny ośrodek, częściowo multimedialny, udostępniony do samodzielnego zwiedzania (klucz można otrzymać w bufecie schroniska). Ekspozycja jest poświęcona historii zagospodarowania turystycznego rejonu Babiej Góry.

<http://markoweszczawiny.pttk.pl>

Budynek oraz fragment ekspozycji Babiogórskiego Ośrodka Historii Turystyki Górskiej – fot. © Robert Wosiek

Natomiast mało kto wie, że oprócz znanych – Babiogórskiego Ośrodka Historii Turystyki Górskiej na Markowych Szczawinach i skansenu budownictwa orawskiego w Zubrzycy Górnej, w Zawoi na Markowych Rówienkach (powyżej siedziby Dyrekcji Babiogórskiego Parku Narodowego) znajduje się prowadzony przez Oddział Ziemi Babiogórskiej PTTK w Suchoj Beskidzkiej mały skansen budownictwa ludowego z okolic Zawoi im. Józefa Żaka.

W jednym z jego zabudowań „Chałupie Kudzi” (nazwisko dawnego właściciela) znajduje się **Ośrodek Historii Turystyki Górskiej PTTK**. Ekspozowane są tu dokumenty związane z przewodnictwem, którym trudnili się mieszkańcy okolic Zawoi w dawnych czasach. Planowana jest zmiana ekspozycji i poświęcenie jej w części Urszuli Janickiej-Krzywdzie, mocno związanej z tym terenem etnografce, folklorystce i dziennikarce.

„Chałupa Kudzi” oraz fragment ekspozycji Ośrodka Historii Turystyki Górskiej – fot. © Jacek T. Nowicki

TATRY ZACHODNIE: DOLINA CHOCHOŁOWSKA

Papieski Ośrodek Historii Turystyki Górskiej na Polanie Chochołowskiej mieści się w schronisku PTTK, którego Gospodarze sprawują opiekę nad ośrodkiem.

Jest to salka z wystawą poświęconą osobie Papieża św. Jana Pawła II, który 23 czerwca 1983 roku odwiedził Dolinę Chochołowską i położone w niej schronisko, w którym spotkał się z Lechem Wałęsą.

Informacje o możliwości zwiedzania Ośrodka można uzyskać w recepcji schroniska.

<http://www.chocholowska.zakopane.pl>

Schronisko PTTK na Polanie Chochołowskiej – fot. © Jacek Płonczyński oraz fragment ekspozycji Papieskiego Ośrodka Historii Turystyki Górskiej – fot. © Jacek T. Nowicki

TATRY ZACHODNIE: DOLINA KOŚCIELISKA

Pyszniański Ośrodek Historii Turystyki Górskiej „Izba Lorii” na Hali Ornak mieści się w schronisku PTTK, którego Gospodarze sprawują opiekę nad ośrodkiem. Zbiory znajdują się pod opieką Muzeum Tatrzańskiego w Zakopanem.

Jest to salka z wystawą poświęconą historii nieistniejącego już schroniska na Hali Pyszniańskiej i ludziom z nim związanym. Informacje o zwiedzaniu i klucz można uzyskać w bufecie schroniska.

<http://www.schronisko-ornak.pl>

Schronisko PTTK na Hali Ornak – fot. © Andrzej Łączyński oraz fragment ekspozycji w „Izbie Lorii” – fot. © Jacek T. Nowicki

GORCE: TURBACZ

Gorczyński Ośrodek Historii Turystyki Górskiej na Turbaczu mieści się w schronisku PTTK. Poświęcony jest historii turystyki gorczańskiej, historii karpaccich schronisk, Gorczańskiemu Parkowi Narodowemu i wybitnym ludziom związanym z Gorcami: Władysławowi Orkanowi i ks. Józefowi Tischnerowi. Zbiory znajdują się w wydzielonym pomieszczeniu na pierwszym piętrze schroniska i udostępniane są przez kustosa lub w formie „samoobsługowej”.

<http://turbacz.net>

Schronisko PTTK na Turbaczu oraz fragment ekspozycji Gorczyńskiego Ośrodka Historii Turystyki Górskiej – fot. © ze zbiorów spółki PTTK „Karpaty” w Nowym Sączu

PIENINY: SZCZAWNICA

Pieniński Ośrodek Historii Turystyki Górskiej w Szczawnicy znajduje się obok schroniska PTTK „Orlica” w Szczawnicy Niższej, w pobliżu tzw. „drogi pienińskiej” wiodącej wzdłuż przełomu Dunajca.

Ośrodek zapoznaje z dziejami turystyki pienińskiej i regionu pienińsko-spiskiego, historią flisactwa na Dunajcu i Pienińskiego Parku Narodowego.

Udostępniany jest przez kustosa lub osobę pełniącą dyżur, a także „samoobsługowo”. Klucz wydawany jest w bufecie schroniska w godzinach jego pracy, za okazaniem dowodu osobistego.

<http://www.orlica.com>

Budynek Pienińskiego Ośrodka Historii Turystyki Górskiej – fot.

© Tomasz Michałowski oraz fragment ekspozycji w ośrodku – fot.

© Jacek T. Nowicki

BESKID SĄDECKI: PRZEHYBA

Sądecki Ośrodek Historii Turystyki Górskiej „Gabinet Sosnowskiego” na Przehybie mieści się obok schroniska PTTK. Opiekę nad ośrodkiem sprawuje Oddział PTTK „Beskid” w Nowym Sączu.

Ekspozycja poświęcona jest głównie pamiątkom po znanym krajoznawcy prof. Kazimierzu Ignacym Sosnowskim oraz historii działalności na tym terenie Oddziału PTTK „Beskid”. Informacje dotyczące zwiedzania można uzyskać w recepcji schroniska lub w Oddziale PTTK „Beskid”.

<http://www.przehyba.pl>

Budynek oraz fragment ekspozycji w Sądeckim Ośrodku Historii Turystyki Górskiej – fot. © ze zbiorów spółki PTTK „Karpaty” w Nowym Sączu

BESKID SĄDECKI: JAWORZYNA KRYNICKA

Jaworzyński Ośrodek Historii Turystyki Górskiej na Jaworzynie Krynickiej mieści się w budynku poniżej schroniska PTTK. Ekspozycja ośrodka prezentuje sylwetki pionierów turystyki w Beskidzie Sądeckim, dokumenty i ciekawostki związane z historią i rozwojem turystyki na tym terenie, a także fauną i florą Karpat.

Opiekę nad ośrodkiem sprawuje Oddział PTTK w Krynicy Zdroju. Udostępniany jest przez kustosa lub osobę pełniącą dyżur w okresie od maja do października we wszystkie soboty i niedziele. „Samobsługowo” obiekt dostępny jest przez cały rok (klucz wydawany jest w recepcji schroniska, za okazaniem dowodu tożsamości). W zimie indywidualna dostępność ośrodka może być ograniczona z uwagi na warunki atmosferyczne.

http://www.krynica.pttk.pl/?pl_osrodek-kultury-turystyki-gorskiej,34

Budynek Jaworzyńskiego Ośrodka Historii Turystyki Górskiej – fot. © Jacek T. Nowicki oraz jeden z eksponatów będący darem Warszawskiego Klubu Górskiego PTTK im. prof. Walerego Goetla – fot. © ze zbiorów WKG PTTK

BIESZCZADY: USTRZYKI GÓRNE

Bieszczadzki Ośrodek Historii Turystyki Górskiej „Zielony Domek” w Ustrzykach Górnych znajduje się w budynku obok Hotelu Górskiego PTTK.

Ekspozycja poświęcona jest historii zagospodarowania Bieszczadów. W sezonie letnim kustosz prezentuje zainteresowanym turystom filmy związane z Karpatami Wschodnimi (m. in. Huculszczyzną, Bieszczadami i Podkarpaciem). W ośrodku mieści się również sezonowy Terenowy Referat Weryfikacyjny Górskiej Odznaki Turystycznej PTTK oraz prowadzona jest sprzedaż wydawnictw, w tym możliwość zakupu książeczek, regulaminów oraz zdobytych odznak GOT PTTK i odznaki „Korona Bieszczadów”. Można go zwiedzać tylko z dyżurnym kustoszem lub osobą pełniącą dyżur w lipcu i sierpniu, w godzinach 17–19. W innych godzinach w tym okresie można zwiedzać ekspozycję po wcześniejszym uzgodnieniu z kustoszem (tel. 607-638-761).

<http://muzeum.ustrzykigorne.pttk.pl>

„Zielony Domek” oraz fragment ekspozycji w Bieszczadzkim Ośrodku Historii Turystyki Górskiej – fot. © Jacek T. Nowicki

SUDETY: MASYW ŚNIEŻNIKA

Sudecki Ośrodek Historii Turystyki Górskiej jest prowadzony przez Oddział PTTK w Międzygórzu i mieści się przy żółtym szlaku prowadzącym z centrum Międzygórza na Igliczną, w budynku obok „Ogrodu Bajek”. Gromadzi eksponaty poświęcone wybitnym ludziom gór i działaczom PTTK Ziemi Kłodzkiej oraz pamiątki z bogatej działalności Oddziału PTTK. Czynny jest od maja do sierpnia w godz. 11.30-15.30. Informacje o możliwości zwiedzania ośrodka można uzyskać w punkcie sprzedaży pamiątek w budynku ośrodka, w kasie „Ogrodu Bajek” (tel. 74 813 51 56) lub kontaktując się z biurem Oddziału PTTK w Międzygórzu.

<http://www.pttkmiedzygorze.ta.pl/?id=4>

Budynek oraz fragment ekspozycji Sudeckiego Ośrodka Historii Turystyki Górskiej – fot. © ze zbiorów O.PTTK Międzygórze

Tekst opracował © Jacek T. Nowicki na podstawie materiałów kustoszy i opiekunów ośrodków. Projekt © Andrzej Łączyński. Informator jest darem Wydawnictwa „Karpaty” – Andrzej Łączyński dla turystów zwiedzających Ośrodki Historii Turystyki Górskiej.
www.wydawnictwokarpaty.pl Druk: S-druk Kraków, 2018.